

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 021999 18 Uvp
Banjaluka, 13.01.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi T. E. AS Norveška, koga zastupa punomoćnik N. M. advokat iz B., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 23.11.2017. godine, tužene Vlade Republike Srpske, u predmetu raskida ugovora o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 021999 18 U od 21.09.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 13.01.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je raskinut ugovor o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane C. V na rijeci B., broj ... od 28.08.2007. godine, zaključen između Vlade Republike Srpske, Ministarstva, kao koncudenta i tužioca, kao koncesionara. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je raskinula ugovor o koncesiji broj ... od 28.08.2007. godine zaključen sa tužiocem, primjenjujući odredbu člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/13, 16/18 i 70/20 - u daljem tekstu: Zakon o koncesijama), koja propisuje da koncendent može jednostrano raskinuti ugovor kada koncesionar ne izvršava ili propušta da izvrši potrebne radnje u ugovorenom roku ili svojom krivicom ne počne sa obavljanjem koncesione djelatnosti u ugovorenom roku, a u stavu 3. propisuje da je prije pokretanja postupka jednostranog raskida ugovora o koncesiji u slučajevima iz stava 1. t. a), b), v), g) i d) ovog člana, koncendent dužan da pisanim putem upozori koncesionara i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorenih obaveza koje su razlog za raskid ugovora o koncesiji, ukazujući da stav 5. istog člana propisuje da i koncesionar može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji u skladu sa odredbama ugovora o koncesiji i opštim pravilima obligacionog prava, dok odredba člana 63. stav 1. istog zakona propisuje da se sporovi koji nastanu na osnovu ugovora o koncesiji rješavaju pred nadležnim sudom u Republici Srpskoj. Sud je citirao relevantne odredbe člana 124. do 130. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85, 45/86, 57/89 i „Službeni glasnik RS“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04), kao i odredbu člana 52. ugovora o koncesiji broj 01-31-620/07 od 28.08.2007. godine, koja propisuje uslove za raskid istog prije isteka ugovorenog roka, obrazlažući da su se ovdje ispunili ti uslovi, jer je nesporno da tužilac od zaključenja ugovora dana 28.08.2007. godine, do raskida istog dana 23.11.2017. godine, tj; punih deset godina, nije izvršio ugovorne obaveze, odnosno

nije izradio projektnu dokumentaciju, riješio imovinsko-pravne odnose, pribavio potrebne saglasnosti i odobrenja, obnovio garanciju za izvođenje, obezbijedio finansijska sredstva, otpočeo i na kraju izgradio mini hidroelektranu i prateće objekte, u rokovima definisanim članom 14. ugovora o koncesiji, tako da se jasno nameće zaključak da je održavanje na snazi ovog ugovora izgubilo svoj smisao i cilj. Sud je ocijenio da kod ovakvog stanja stvari okolnost što je tužilac u međuvremenu pribavio, odnosno obezbijedio produženje ekološke dozvole do 2020. godine nema posebnog značaja, ocjenjujući da je bez uticaja i prigovor tužioca da je osporeni akt dostavljen na adresu domaćeg privrednog društva T. E. AS d.o.o. B. koje je osnovano za potrebe obavljanja koncesionog postupka, budući da je tužba nesporno podnesena blagovremeno.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija zakonitost iste zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira stav suda iz pobijane presude koji je prihvatio sve činjenične i pravne zaključke tužene, ne dajući značaj navodu tužioca da je on pribavio studiju ekonomske izvodljivosti, hidrološku studiju, izvršio geološka istraživanja, pribavio urbanističku saglasnost, uradio plan parcelacije i pribavio UT uslove, pribavio vodoprivredne smjernice i dobio vodnu saglasnost. Takođe se sud nije osvrnuo na navod tužioca da je on više puta od tužene tražio saglasnost za prenos ugovora o koncesiji na domaće pravno lice koje sa tim ciljem i osnovano, ali da mu tužena takvu saglasnost nije dala, pri čemu sud u pobijanoj presudi samo navodi da ovi navodi nisu od uticaja na drugačiju odluku, što nije adekvatno obrazloženje. Pored toga napominje da se sud nije bavio pitanjem procedure raskida ugovora o koncesiji koju tužena nije ispoštovala, jer je ugovor raskinula pozivom na odredbu člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama, a da prethodno shodno stavu 3. iste odredbe nije tužioca pismeno upozorila i ostavila mu primjeren rok za izvršenje obaveza iz ugovora. Smatra da je odredba člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama imperativnog karaktera što je vidljivo iz narednog stava 4. iste odredbe, pri čemu podsjeća da je istovjetna obaveza tužene ustanovljena i odredbom člana 126. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima, koja takođe propisuje da prije raskida ove vrste ugovora povjerilac dužniku mora ostaviti primjeren naknadni rok za ispunjenje obaveze iz ugovora, dok se odredba člana 127. Zakona o obligacionim odnosima, odnosno raskid bez ostavljanja naknadnog roka, može primijeniti samo ako se iz ponašanja dužnika može zaključiti da on svoju obavezu neće izvršiti ni u tom naknadnom roku. Dodaje i to da sud u okviru ovog upravnog spora ne može izbjeći da se upusti u pitanje odnosa ugovornih strana vezano za ugovor o koncesiji, sa obrazloženjem da se o tim odnosima rješava pred arbitražom ili u parničnom postupku, jer je ugovor o koncesiji raskinut osporenim rješenjem tužene, a koje rješenje je konačni upravni akt. Zbog svega predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine te predmet vrati na ponovno odlučivanje nižestepenom sudu, a postavio je i zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnosi na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 1.316,25 KM sa troškovima sudske takse na zahtjev u iznosu od 200,00 KM.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita. U zahtjevu citira odredbe člana 14., 5., 6., 8., 12. i 21. ugovora o koncesiji broj ... od 28.08.2007. godine kojim su propisane obaveze koncesionara, ovdje tužioca koje on nije izvršio u ugovorenim rokovima, zbog čega je tužena i raskinula ugovor primjenom odredbe člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama, u vezi sa odredbom člana 124. Zakona o obligacionim odnosima. Dalje, u pogledu radnji koje tužilac navodi da ih je izveo, a koje se odnose na izvršavanje pojedinih ugovornih obaveza, podsjeća da su to sve radnje koje je tužilac bio dužan da preduzme u roku od 12 mjeseci od dana zaključivanja ugovora, kako bi otpočeo izgradnju objekta. Dakle, ostaje činjenica da je tužilac preduzeo samo neke od ugovorom propisanih

obaveza kako bi pribavio potrebne dozvole i saglasnosti, međutim, nije uspio kompletirati projektnu dokumentaciju i otpočeti izgradnju ni za deset godina od zaključenja ugovora. U pogledu navoda iz zahtjeva koji se tiču traženja saglasnosti za prenos ugovora o koncesiji na domaće pravno lice, ističe da je više puta održavala sastanke sa tužiocem na kojima je razmatrano izvršenje ugovora o koncesiji i zahtijevano ispunjenje preuzetih obaveza. Posljednji takav sastanak je održan dana 15.02.2013. godine, kada je tužena naglasila da neće preduzimati dalje aktivnosti dok tužilac ne dostavi prijedlog rješenja za nastavak realizacije ugovora, kao i način finansiranja daljih aktivnosti. Upravo zbog pasivnog držanja tužioca i nemogućnosti da obezbijedi neophodna finansijska sredstva, nije došlo do prenosa ugovora na domaće pravno lice, a ni do aneksiranja istog. U vezi navoda u zahtjevu koji se odnose na obavezu ostavljanja tužiocu naknadnog roka za izvršenje ugovora, naglašava da se ima smatrati da je na pomenutom sastanku od 15.02.2013. godine tužena ostavila tužiocu naknadni rok za izvršenje ugovora, budući da je isti raskinula tek četiri godine kasnije. Zaključuje da se s obzirom na stepen ispunjenja ugovora o koncesiji, kao i na činjenicu da koncesionar nije obezbijedio finansijska sredstva, sa sigurnošću moglo konstatovati da on nema mogućnosti da preuzete obaveze ispuni ni u naknadno ostavljenom roku, iz čega je jasno da ovo upravo jeste slučaj na koji se može primijeniti odredba člana 127. Zakona o obligacionim odnosima. Konačno predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 23.11.2017. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Od značaja za rješenje predmetne upravne stvari jeste odredba člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama, u vezi sa odredbom člana 124. Zakona o obligacionim odnosima, kojima je regulisan postupak raskida ugovora od strane jedne ugovorne strane, ovdje koncudenta, jer druga ugovorna strana, ovdje koncesionar, nije izvršila svoju ugovornu obavezu, ili bolje rečeno svoje ugovorne obaveze u roku koji je dogovoren.

Konkretno, odredbom člana 14. ugovora broj ... od 28.08.2007. godine se tužilac kao koncesionar obavezao da će izgradnju i komercijalni rad mini hidroelektrane izvršiti u rokovima i to: izrada i dostavljanje koncudentu revidovane studije o ekonomskoj opravdanosti i projektne dokumentacije - 12 mjeseci, izgradnja mini hidroelektrane - 24 mjeseca, ispitivanje i probni rad - 3 mjeseca, a rokovi se računaju od dana zaključivanja ugovora, te se koncesionar obavezao da će mini hidroelektranu pustiti u komercijalni rad u roku od 39 mjeseci računajući od dana zaključivanja ovog ugovora.

Kako iz spisa proizilazi da tužilac kao koncesionar nije pribavio svu neophodnu dokumentaciju u roku 12 mjeseci, nije izgradio mini hidroelektranu u roku od 24 mjeseca i stavio je u probni rad u naredna 3 mjeseca, niti otpočeo komercijalni rad iste u roku od 39 mjeseci od dana zaključivanja ugovora, evidentno je da su se ovdje ispunili uslovi za jednostrani raskid ovog ugovora od strane tužene kao koncudenta, kako to sve i sud obrazlaže.

Pozivanje tužioca u zahtjevu na pojedinačnu dokumentaciju koju je nesporno pribavio po zaključenju ugovora i u međuvremenu, ne može biti od uticaja na drugačije rješavanje

predmetne upravne stvari i upravnog spora, jer je to sve dokumentacija koju je bio dužan pribaviti u roku od 12 mjeseci od dana zaključenja ugovora, kako to i tužena navodi.

Tvrđnja tužioca da je razlog neizvršavanja ugovornih obaveza navodno okolnost što mu tužena nije dala saglasnost za prenos ugovora o koncesiji na domaće koncesiono pravno lice, ne može biti predmet razmatranja u okviru ovog spora, nego eventualno u okviru arbitraže ili parničnog postupka, koji pravni mehanizmi tužiocu stoje na raspolaganju ukoliko smatra da neizvršavanje ugovornih obaveza nije njegova krivica, već krivica tužene.

Konačno, bez uticaja je pozivanje tužioca na odredbu člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama vezanu za proceduru raskida ugovora o koncesiji, odnosno za obavezu koncudenta da prethodno pisanim putem upozori koncesionara i odredi mu primjeren rok za izvršenje ugovornih obaveza koje su razlog za raskid ugovora o koncesiji, jer se sa ovim postupanjem može upodobiti nalog tužene kao koncudenta, dat tužiocu kao koncesionaru, na posljednjem sastanku održanom 15.02.2013. godine, a koji je sadržan u zaključcima navedenim u zapisniku sa tog sastanka, po kojem nalogu tužilac ni u narednom periodu od četiri godine do raskida ugovora, nije postupio.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizlazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić